

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3037/2023. (I. 13.) AB VÉGZÉSE

eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 132/D. § (1) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Császár Katalin ügyvéd) útján kezdeményezte a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 132/D. § (1) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján. Az indítványozó szerint a Vht. – indítvány benyújtásakor hatályos – 132/D. § (1) bekezdése sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdését.
- [2] 2. Az ügy előzménye, hogy az indítványozó a 217.V.2784/2018/86. végrehajtási ügyszámon nyilvános árverésre kiírt árverésen vett részt. Az árverési előleget az illetékes végrehajtó végrehajtási letéti számlájára megfizette. Az árverés befejező időpontja 2020. február 18. 8:00 óra volt. Az árverésen az utolsó licit 2020. február 18-án 7:15-kor érkezett. Ezután az időpont után a felhasználók, köztük az indítványozó, nem tudtak az árverési rendszer menüpontba belépni és licitálni. A technikai hiba 8:27-ig állt fenn. Az indítványozó ezalatt többször is próbált licitálni, a sikertelen belépéseket rögzítette, valamint tájékoztatta a végrehajtót és a Magyar Bírósági Végrehajtó Kart is a hibáról. Az indítványozó azt a tájékoztatást kapta, hogy végrehajtási kifogással élhet a végrehajtói intézkedéssel szemben azon az alapon, hogy a rendszer hibája miatt a licit utolsó 45 percében egy érdekelt sem tudott érvényesen licitálni. Az indítványozó hangsúlyozza, hogy a hiba nem az internetszolgáltatásban volt, hanem kifejezetten az mbvk-honlap működésében, mivel az időintervallumban más online oldalakra be tudott lépni.
- [3] A Szigetszentmiklósi Járásbíróság 1413-18.Vh.124/2020/5. sz. végzésével az indítványozó által benyújtott végrehajtási kifogást elutasította. Döntésében hivatkozott a Vht. eljárás idején hatályos 132/D. § (1) bekezdésére, amely szerint „[n]em tekinthető közzétettnek az árverés, ha az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a közzétételi időtartam 10%-át meghaladó időtartamban nem volt elérhető a felhasználók számára.”
- [4] A bíróság hivatkozott az elektronikus árverési rendszer informatikai alkalmazásának működtetésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 27/2008. (XII. 10.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) 1. § h) pontjára, amely alapján árverés befejezése a Vht. 159. § (4) bekezdése alapján indult ingatlanárverés esetén az árverési hirdetmény elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában való közzétételét követő 30. napnak (ha az nem munkanap, akkor a következő munkanapnak) az árverési hirdetményben megjelölt órája (óra, pere). Ugyancsak az IRM rendelet 1. § i) pontja értelmében az üzemzavar „az elektronikus árverési rendszer tartós vagy átmeneti meghibásodása vagy ezt eredményező egyéb technikai problémája, ami a szolgáltatásainak igénybevételét korlátozza vagy lehetetlenné teszi”. A bíróság hivatkozott az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 53. § (2) bekezdésére, amely az üzemzavar esetén fennálló értesítési kötelezettségről rendelkezik, valamint 54. § (1) bekezdésére, amely szerint az elektronikus ügyintézés biztosító szerv által meghatározott határidőbe nem számít bele az a nap, amely során legalább négy órán át fennálló, üzemszünetet vagy az elektronikus ügyintézés korlátozott működőképességét okozó technikai tevékenység vagy üzemzavar akadályozta az elektronikus ügyintézés biztosító szerv elektronikus ügyintézés biztosító információs rendszerének működését. Mivel az adott esetben a közzétételi időtartam 10%-át nem haladta meg az az időtartam, amely alatt nem volt elérhető a felhasználók számára az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása (az árverési rendszer rendelkezésre állása 94,40%-os volt), ezért az indítványozó

kifogását elutasította. A bíróság megjegyezte ugyanakkor, hogy „egyetért azzal, hogy árverés menetében az utolsó egy óra különös jelentőséggel bír, így amennyiben az üzemzavar pont az utolsó egy órában merül fel, nagyobb kihatással bír a végeredmény tekintetében, azonban a jogalkotó ilyen megkülönböztetést nem tett, a jogszabály alapján csak az össz rendelkezésre álló idő hossza bír jelentőséggel.”

- [5] Az indítványozó ezt követően fordult Alkotmánybírósághoz, indítványában a Vht. 132/D. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte. Úgy vélte, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (7) bekezdését sérti, hogy a jogalkotó az árverés utolsó órájára eső üzemzavarra nem alkotott speciális szabályt, és nem ad reparációra lehetőséget az ekkor fennálló rendszerhibával esetére. Álláspontja szerint a licitálók tisztességes eljárásához való jogát korlátozza az ilyen üzemzavar esetére a kimaradt időtartam újra indításának, reparációjának hiánya, mivel ezzel a licitálókat elzárta a jogalkotó a tulajdonszerzés lehetőségétől. A reparációs szabály hiánya az alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését is sérti, mivel a tulajdonszerzés korlátozása kényszerítő ok nélkül történik.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálja, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [7] Eljárása során az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg. Az indítványozó a végzést 2020. május 15-én vette át, az alkotmányjogi panaszt a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon terjesztette elő 2020. július 16-án, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül.
- [8] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az indítványban támadott Vht. 132/D. § (1) bekezdését az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 23. §-a módosította, amely módosítás 2021. január 1-jén lépett hatályba. A módosítás folytán az indítványban felvetett probléma megszűnt: a jogalkotó kifejezetten az árverés utolsó 60 percén belüli üzemzavar esetére vonatkozó speciális szabállyal egészítette ki az indítvánnyal támadott rendelkezést. A Vht. 132/D. § (1) bekezdésének hatályos szövege szerint: „A végrehajtó az árverési hirdetményt az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában teszi közzé; az árverés közhírré tételéhez fűződő jogkövetkezmény a hirdetmény közzétételétől a licitnapló lezárásáig (a továbbiakban: közzétételi időtartam) történő közzétételhez fűződik. Nem tekinthető közzétettnek az árverés, ha az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a közzétételi időtartam 10%-át meghaladó időtartamban nem volt elérhető a felhasználók számára. Ha az árverés szakaszainak befejezését megelőző hatvan perccel belül nem volt elérhető az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a felhasználók számára, az érintett szakasz időtartama hatvan perccel automatikusan meghosszabbodik.”
- [9] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a Vht. 132/D. §-ának módosítására vonatkozó törvényjavaslatot 2020. május 26-án terjesztették elő (T/10744. irományszámon). A Módtv.-t az Országgyűlés 2020. július 3-án fogadta el és július 15-én hirdették ki.
- [10] Az Abtv. 59. §-a szerint az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan oka fogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja szerint oka fogyottság miatt az eljárás megszüntetésének van helye, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, illetve az indítvány egyéb okból tárgytalanná vált.
- [11] Jelen ügyben megállapítható, hogy az indítványban felvetett problémát – vagyis a Vht. 132/D. § (1) bekezdésének hiányos szabályozását – a jogalkotó a támadott jogszabályi rendelkezést kiegészítő törvénymódosítással orvosolta, amely lényegében az indítvány előterjesztésével azonos időpontban került kihirdetésre. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vht. indítvánnyal támadott rendelkezésének vizsgálata azon az alapon, hogy a jogalkotó bizonyos speciális szabályok megalkotását elmulasztotta, oka fogyottá vált. Egyúttal utal arra is az Alkotmánybíróság, hogy jogalkotói mulasztás megállapítására irányuló indítvány alapján nincs alkotmányos lehetséges a jogszabály hatályának visszamenőleges kiterjesztésére.
- [12] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. 59. §-a, valamint az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2022. december 13.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1287/2020.

